

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

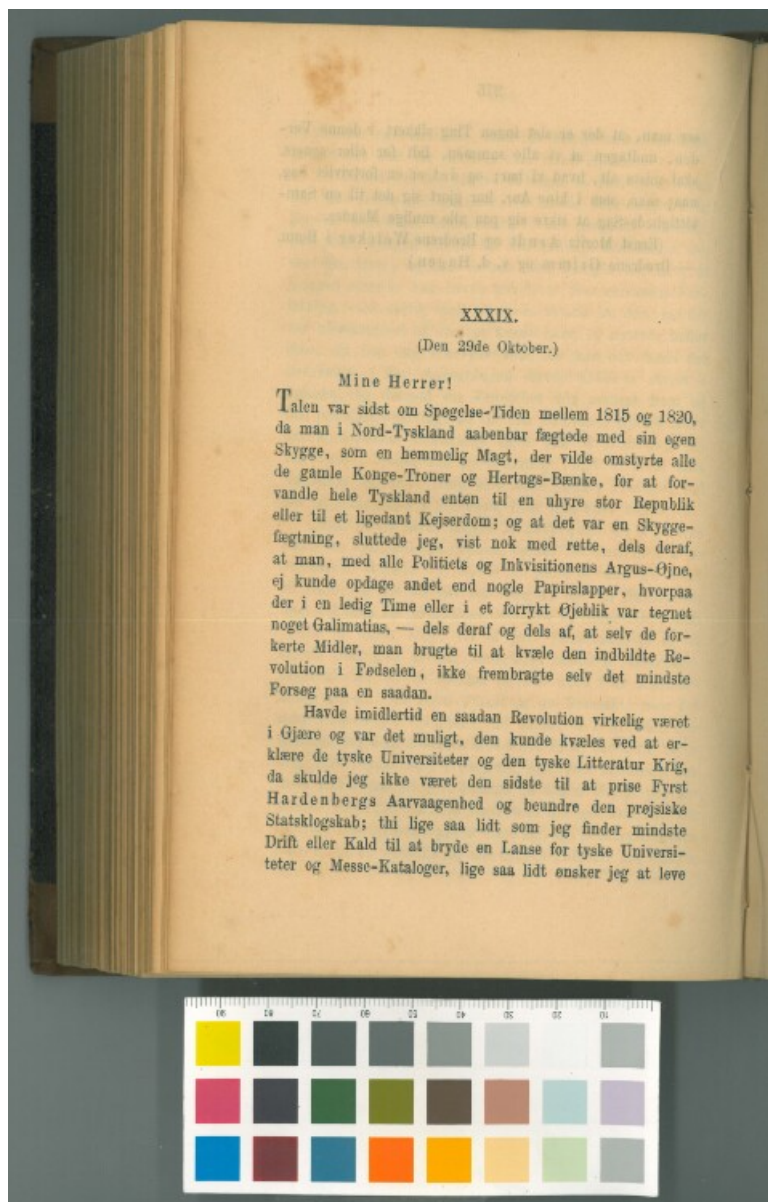
Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 376. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm11144/facsimile.pdf (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

den Dag, da hele det saakaldte Tyskland, fra Østersøen til Middelhavet og fra Weichselen til hinsides Rhinen, skulde mer end af Navn blive enten Republik eller Kejsersdom; da selv det Tyranni, Frankrig under Napoleon udøvede i Evropa, kun vilde være Smaating med et saadant Tysklands Tyranni under sin Krigsgud, som vist ikke vilde udeblive. Den tyske Alvor og Grundighed vilde nemlig i denne Retning falde Folkene ti Gange saa besværlig som den franske Flygtighed og Overfladelighed; og vi stakkels Danskere, som har haft ondt nok ved at forsvare vores Smule Ejendommelighed mod det smaaheggede Tyskland, maatte sagtens rent opsluges af det sammenloddede.

At nu en saadan politisk Enhed, der samlede alle Kræfter til en uhyre tysk Krigsmaskine, ej vilde være mindre odelæggende for alt godt i Tyskland selv end udenfor det, er øjensynligt; men at det langt snarere er fra den præjisiske Krigsstat end fra de tyske Universiteter, denne Fæfe truer Tyskland og Evropa, maa man vel finde rimeligt; saa var det for ej at ledes i Fristelse, Prejsen opgav sin Popularitet og lagde sig ud med den tyske Videnskabelighed, da var det en Selvfornægtelse, der i det mindste maatte bringe os til at undskylde meget. Alvorlig talt maa imidlertid vi og hele Evropa ønske den tyske Videnskabelighed al mulig Frihed, og de bestaaende Riger eller dog Hovedstammer: Sachsør, Franker og Schwaber, hver en Forfatning og Stilling efter Hjærtens Lyst; thi baade vil Oplysningen vinde usigelig derved, og Stammerne vil holde hinanden Stangen, saa vi kun behøve Mund og Pen til at forsvare Grænsen og rejse et Dannevirke, hvor Løddet er af Lave.

Det er nemlig min faste Overbevisning, at det aandelige maa være frit alle Vegne og sætter aldrig nogen Stat i Fare, med mindre den selv forgriber sig paa, hvad den umulig kan beherske og skulde derfor i det mindste være klog nok til ikke at ophidse og forbitte;

